

J O S E F H R O N E K

Katechismus maličkých

Příprava dětí k svaté zpovědi a k svatému přijímání.

VII. vydání.

V den prvního svatého přijímání mohou získati:

1. Odpustky plnomocné: Dítka po prvé k stolu Páně přistupující, když se pomodlí na úmysl svatého Otce. Též jejich příbuzní do 3. stupně, kteří jsou při prvním svatém přijímání přítomni a přijmou svátosti a pomodlí se na úmysl svatého Otce.

2. Neplnomocné odpustky: Všichni věřící, kteří jsou nábožně přítomni při slavnosti prvního sv. přijímání.

Církevně schváleno

nejdůstojnějším arcibiskupským Ordinariátem v Praze

dne 14. dubna 1915, č. 5102

I.

1. Znamení svatého kříže.

† Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen.

2. Modlitba Páně.

Otče náš, jenž jsi na nebesích! - Posvěť se jméno tvé; - přijď království tvé; buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi.

Chléb náš vezdejší dej nám dnes; - a odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům; - a neuvoď nás v pokušení; - ale zbav nás od zlého. Amen.

3. Pozdravení andělské.

Zdrávas, Maria, milosti plná, Pán s tebou; požehnaná ty mezi ženami, - a požehnaný plod života tvého, Ježíš.

Svatá Maria, matko Boží, pros za nás hříšné, nyní i v hodinu smrti naší. Amen.

4. Apoštolské Vyznání víry.

Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země;

I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho; jenž se počal z Ducha Svatého, narodil se z Marie Panny; trpěl pod Pontským Pilátem, ukřižován, umřel i pohřben jest; sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých; vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha, Otce všemohoucího; - odtud přijde soudit živých i mrtvých.

Věřím v Ducha Svatého - svatou Církev obecnou, svatých obcování - odpuštění hříchů, - těla vzkříšení a život věčný. Amen.

5. Nejdůležitější pravdy svaté víry.

1. Jeden jest Bůh ve třech osobách: Otec, Syn a Duch Svatý.

2. Syn Boží, Ježíš Kristus, se stal člověkem, aby nás svou smrtí na kříži vykoupil a na věky spasil.

6. Zdrávas Královno.

Zdrávas, Královno, matko milosrdenství; živote, sladkosti a naděje naše, buď zdráva! K tobě voláme, vyhnání synové Evy, k tobě vzdycháme lkající a plačící v tomto slzavém údolí. I protož, orodovnice naše, obrať k nám své milosrdné oči. A Ježíše, požehnaný plod života svého, nám po tomto putování ukaž. O milostivá, o přívětivá, o přesladká Panno Maria!

7. Modlitba k andělu strážci.

Anděle Boží, strážce můj! - Rač vždycky být ochránce můj, - mě vždycky řiď a napravuj, - ke všemu dobrému mě vzbuzuj. - Ctnostem svatým mě vyučuj, - ať jsem tak živ, jak chce Bůh můj, -tělo, svět, ďábla přemáhám, - na tvá vnuknutí pozor dávám. - A v tom svatém obcování ať setrvám do skonání, - po smrti pak v nebi věčně - chválím Boha ustavičně. Amen.

8. Desatero Božích přikázání.

Já jsem Hospodin, Bůh tvůj:

1. Nebudeš mítí jiných bohů mimo mne.
2. Nevezmeš jména Božího nadarmo.
3. Pomni, abys den sváteční světil.
4. Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl a dobře ti bylo na zemi.
5. Nezabiješ.
6. Nesesmilníš.
7. Nepokradeš.
8. Nepromluvíš křivého svědectví proti bližnímu svému.
9. Nepožádáš manželky bližního svého.
10. Aniž požádáš statku jeho.

9. Patero přikázání církevních.

1. Zasvěcené svátky světiti.
2. V neděle a zasvěcené svátky celou mši svatou nábožně slyšeti.

3. Ustanovené posty zachovávati.
4. Alespoň jednou za rok zřízenému knězi se zpovídati a v čas velikonoční velebnou svátost oltářní přijímati.
5. V zapověděný čas svatebního veselí nekonati.

10. Svátosti.

- Pán Ježíš ustanovil sedm svátostí: 1. křest; 2. biřmování; 3. svátost oltářní; 4. pokání; 5. poslední pomazání; 6. svěcení kněžstva; 7. stav manželský.

11. Pravidla křesťanské spravedlnosti.

1. Čiň dobré! — Varuj se zlého!

II.

1. K čemu jsme na světě?
Jsmo na světě, abychom konali, co Bůh chce a tak se dostali po smrti do nebe.
2. Kdo je Bůh?
Bůh je Stvořitel a Pán celého světa a náš Otec nebeský.
3. Čeho od nás žádá Bůh?
Bůh od nás žádá: 1. abychom v něho věřili, 2. jeho přikázání zachovávali, 3. svátosti přijímali a se modlili.
4. Jak trestá Bůh ty, kteří jeho přikázání nezachovávají?
Ty, kteří jeho přikázání nezachovávají, trestá Bůh tím, že je zavrhne do pekla.
5. Kde je Bůh?
Bůh je na nebi i na zemi, je všude. Bůh je všudypřítomný.
6. Má Bůh začátek a konec?
Bůh nemá začátku, ani konce, byl vždy, jest a bude vždy. Bůh je věčný.
7. Co ví Bůh?
Bůh ví všechno, co bylo, co se nyní kdekoliv děje a co se stane, zná i naše myšlenky. Bůh je vševědoucí.
8. Je-li více než jeden Bůh?
Jeden toliko jest Bůh; jsou tři božské osoby: první se jmenuje Otec, druhá Syn, třetí Duch Svatý; dohromady se jmenují nejsvětější Trojice.

9. Která božská osoba se stala člověkem?
Člověkem se stala druhá božská osoba, to jest Syn Boží.
10. Jak se jmenuje Syn Boží, který se stal člověkem?
Syn Boží se jmenuje Ježíš Kristus.
11. Kterak se stal Syn Boží člověkem?
Syn Boží se stal člověkem tak, že mocí Ducha Svatého vzal na sebe lidské tělo i lidskou duši a narodil se z Marie Panny.
12. Proč se stal Syn Boží člověkem?
Syn Boží se stal člověkem, aby nás od hříchů vykoupil a nebe nám zjednal.
13. Co učinil Ježíš Kristus, aby nás vykoupil od hříchů a nebe nám zjednal?
Ježíš Kristus, aby nás vykoupil od hříchů a nebe nám zjednal, trpěl a umřel na kříži, potom vstal z mrtvých a vstoupil na nebesa, odtud přijde soudit živých i mrtvých.
14. Čeho potřebujeme, chceme-li přijíti do nebe?
Chceme-li přijíti do nebe, potřebujeme k tomu pomoci čili milosti Boží.
15. Kdy jsme po prvé přijali milost Boží?
Po prvé jsme přijali milost Boží na křtu svatém.
16. Co působí milost Boží?
Milost Boží činí nás svatými, dítkami Božími a dědici království nebeského.
17. Čím ztrácíme milost Boží?
Milost Boží ztrácíme těžkým hříchem.
18. Kdo hřeší?
Hřeší, kdo vědomě a dobrovolně přestupuje zákon Boží.
19. Jsou-li všechny hříchy stejně veliké?
Všechny hříchy nejsou stejně veliké; jsou hříchy těžké nebo smrtelné, a hříchy lehké nebo všední.

III. O svátosti pokání.

20. Komu dal Ježíš Kristus moc odpouštěti hříchy?
Ježíš Kristus dal moc odpouštěti hříchy apoštolům a jejich nástupcům, biskupům a kněžím, a to ve svátosti pokání.

21. Co působí svátost pokání?
Svátost pokání působí toto:
1. odpouští hříchy a tresty za ně;
2. uděluje nebo rozmnožuje milost Boží a posiluje k bohumilému životu.
22. Čeho třeba, abychom svátost pokání řádně přijali?
Abychom řádně přijali svátost pokání je třeba:
1. zpytovati svoje svědomí (zpytování svědomí),
2. litovati svých hříchů (lítost),
3. míti upřímnou vůli se polepšiti (opravd. předsevzetí),
4. dobře se vyzpovídati (zpověď),
5. za svoje hříchy zadostiučiniti (dostiučinění).

Přípravná modlitba.

23. Co máme činiti, než začneme svědomí zpytovati?
Dříve než začneme svědomí zpytovati, máme vzývati Ducha Svatého o pomoc:
Přiď, Duchu Svatý, a pomoz mi abych hříchy své náležitě poznal(a), srdečně jich litoval(a), upřímně se z nich vyzpovídal(a) a opravdově se polepšil(a).
Otče náš... Zdrávas Maria...

1. Zpytování svědomí.

24. Kterak zpytujeme svědomí?
Svědomí zpytujeme, přemýšlíme-li, kterých hříchů jsme se dopustili.
Při zpytování svědomí postupujeme takto:
1. rozpomínáme se, kdy a jak jsme se naposledy zpovíдали a zdali jsme vykonali uložené pokání;
2. připomínáme si přikázání Boží a církevní, jakož i povinnosti svého stavu a hlavní hříchy a tážeme se, zdali jsme proti nim nehřešili.
Při Božích přikázáních se rozpomeň, a to:
Já jsem Hospodin, Bůh tvůj: 1. Nebudeš míti jiných bohů mimo mne — na své m o d l i t b y : Modlil(a) jsem se ráno, v poledne, večer? — Modlil(a) jsem se nepobožně?

2. Nevezmeš jména Božího nadarmo — na s v a t á jm é n a : Říkal(a) jsem svatá jména nadarmo? — Posmíval(a) jsem se svatým věcem? — Klel(a) jsem?
3. Pomni, abys den sváteční světi! — na m š i s v a t o u : Zanedbal(a) jsem schválně v neděli a ve svátek mši svatou? — Choval(a) jsem se v kostele nepobožně a neuctivě (smál, mluvil)?

4. Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl a dobře se ti vedlo na zemi — n a r o d i č e a p ř e d s t a v e n é : Byl(a) jsem k rodičům a představeným vzdorovitý(á), hrubý(á) a neposlušný(á)? — Zlobil(a) jsem je a zarmucoval(a)?

5. Nezabiješ — na to, jak jsi komu ublížil : Bil(a) jsem jiné? — Nadával(a) jsem? — Sváděl(a) jsem ke hříchu! K jakému? Škodil(a) jsem si na zdraví?

6. Nesesmilníš — na hříchy proti s t y d l i v o s t i : Poslouchal(a) a díval(a) jsem se na věci nestydaté? — Mluvil(a) jsem, zpíval(a), kreslil(a) jsem něco nestydatého? — Činil(a) jsem nestydaté věci?

7. Nepokradeš — na c i z í m a j e t e k : Vzal(a) jsem něco ... a co? — Našel(a) jsem něco a nevrátil(a)? — Dělal(a) jsem škodu někomu na jeho majetku?

8. Nepromluvíš křivého svědectví proti bližnímu svému — na p r a v d u : Lhal(a) jsem? — Žaloval(a) jsem křivě (co nebylo pravda)? Pomlouval(a) jsem někoho?

9. Nepožádáš manželky bližního svého; 10. Aniž požádáš statku jeho — na z l é m y š l e n k y a ž á d o s t i : Myslil(a) jsem na něco nestydatého? — Chtěl(a) jsem něco ukrást? Co?

Při církevních přikázáních vzpomeň si na p ů s t : Jedl(a) jsem maso, když byl půst?
(Nemáš hříchu, dostaneš-li je při stole.)

Dále na s v. z p o v ě ě a s v. p ř i j í m á n í : Zpovídal(a) jsem se neplatně? — Vykonal(a) jsem uložené pokání? Přijal(a) jsem v čas velikonoční sv. přijímání?

Při povinnostech svého stavu: Byl(a) jsem při vyučování nepozorný(á)? — Byl(a) jsem nedbalý(á) v učení?

Přemýšlej dále o hlavních hříších.: Byl(a) jsem pyšný(á)? — Byl(a) jsem lakomý(á)? — Zaviděl(a) jsem jiným? — Přejedl(a) jsem se někdy? — Hněval(a) jsem se na bratry a sestry? Na jiné? - Byl(a) jsem lenivý(á)?

25. **Nač se musíme u těžkých hříchů zvláště rozpomínati? U těžkých hříchů se musíme zvláště rozpomínati na to, jak často (kolikrát) jsme se jich dopustili.**

2. Lítost.

26. **Co je nejpotřebnější při svátosti pokání?**

Při svátosti pokání je nepotřebnější lítost. Bez lítosti žádný hřích nemůže býti odpuštěn.

27. **Kdy máme opravdovou lítost?**

Opravdovou lítost máme, když se upřímně rmoutíme, že jsme hřešili a máme ošklivost nad spáchanými hříchy.

3. Opravdové předsevzetí.

28. **Co musí býti spojeno s lítostí?**

S lítostí musí býti spojeno pevné předsevzetí, to jest upřímná vůle, polepšiti se a nehřešiti.

29. **Kterak můžeme vzbuditi lítost a předsevzetí?**

Lítost a předsevzetí můžeme vzbuditi takto:

Bože můj! Všech svých hříchů srdečně lituji, protože jsem za ně spravedlivého trestu zasloužil(a) a Tebe, svého nejlepšího Otce, urazil(a). Chci se opravdu polepšiti a nehřešiti.

4. Zpověď.

30. **Kdo je povinen se zpovídati?**

Povinen je se zpovídati každý, kdo se dopustil těžkého hříchu. Církev svatá ustanovila alespoň jednou za rok se zpovídati.

31. Co činíme, když se zpovídáme?

Když se zpovídáme, upřímně vyznáváme svoje hříchy knězi, abychom dostali od něho rozhřešení.

Zpověď musí býti úplná, upřímná a zřetelná.

32. Z čeho se musíme zpovídati?

Musíme se zpovídati alespoň ze všech těžkých hříchů a udati počet, kolikrát jsme se každého hříchu dopustili.

33. Co se stává, nezpovídá-li se někdo schválně z některého těžkého hříchu?

Nezpovídá-li se někdo schválně z některého těžkého hříchu, zpovídá se neplatně a dopouští se nového těžkého hříchu.

34. Co má činit, kdo zapomněl se vyzpovídati z některého těžkého hříchu?

Kdo zapomněl se vyzpovídati z některého těžkého hříchu, musí se z něho v nejbližší zpovědi vyznati.

35. Jak vykonáváme zpověď?

Zpověď vykonáváme tak, že poklekneme ve zpovědnici, uděláme kříž a říkáme:

»Zpovídám se Bohu všemohoucímu a vám, otče duchovní, že jsem se dopustil(a) těchto hříchů. Zpovídám se po prvé. (Při zpovědi druhé a další nezapomeň říci: Naposledy byl(a) jsem u svaté zpovědi... Kdy?)

Říkáme nyní zpaměti své hříchy a zpověď končíme slovy: Bože můj! Těchto a všech svých hříchů srdečně lituji, protože jsem za ně spravedlivého trestu zasloužil(a) a Tebe, svého nejlepšího Otce, urazil(a). Chci se opravdu polepšiti a nehřešiti.

Nyní dáme pozor, co nám kněz říká. Zapamatujeme si, co nám ukládá pomodliti se a přijímáme rozhřešení, při tom uděláme kříž a odcházíme ze zpovědnice.

36. Kterak uděluje kněz svátost pokání?

Když jsme hříchů svých upřímně litovali a úplně se z nich vyzpovídali, uděluje nám kněz svátost pokání slovy: »Rozhřešuji tě z hříchů tvých ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen.«

5. Dostiučinění.

37. Co znamená za hříchy dostiučiniti?

Za hříchy dostiučiniti znamená vykonati, co nám kněz za pokání uložil. Je to obyčejně modlitba. Uložené pokání vykonáme hned po svaté zpovědi.

6. O svatém přijímání.

38. Co požíváme ve svátosti oltářní?

Ve svátosti oltářní požíváme Tělo a Krev Pána Ježíše.

39. Proč toužíme po svatém přijímání?

Toužíme po svatém přijímání proto, že: 1. v něm přichází k nám sám Ježíš Kristus; 2. v nás rozmnožuje milost Boží; 3. seslabuje v nás špatné sklony a posiluje naši lásku k Bohu; 4. očišťuje nás od všedních hříchů a chrání nás před hříchy těžkými.

40. Čeho je třeba, abychom dobře přijali Pána Ježíše?

Abychom ve svatém přijímání dobře přijali Pána Ježíše, je třeba, abychom:

1. měli milost Boží; kdo má na duši těžký hřích, musí se před sv. přijímáním zpovídati;

2. byli lační, to jest od půlnoci až do svatého přijímání nic nejedli a nepili.

Nehodné přijímání, jehož bychom se dopustili tehdy, kdybychom přistoupili k sv. přijímání s vědomím těžkého hříchu, jenž nám nebyl ve zpovědi odpuštěn, je velmi těžkým proviněním; je to svatokrádež.

41. Co činíme, když kněz ukazuje svatou Hostii?

Když kněz ukazuje svatou Hostii, poklekneme, bijeme se v prsa a říkáme třikrát: »Pane, nejsem hoden (hodna), abys vešel pod střechu mou, ale toliko rci slovem a uzdravena bude duše má.«

42. Jak se chováme po svatém přijímání?

Po svatém přijímání se Pánu Ježíši klaníme a děkujeme, že k nám přišel a prosíme ho za vše, čeho potřebujeme.

PANE, NEJSEM HODEN. ABYS VEŠEL POD STŘECHU
MOU, ALE TOLIKO RCI SLOVEM A UZDRAVENA
BUDE DUŠE MÁ.

43. Co slíbíme Pánu Ježíši v den prvního sv. přijímání?
V den prvního sv. přijímání slíbíme Pánu Ježíši:
1. že nevynecháme mši svatou v neděli a v zasvěcený svátek;
2. že budeme častěji přistupovati k svatému přijímání;
3. že budeme svých rodičů poslouchati, varovati se špatných druhů a pilně se učití sv. náboženství, abychom v dobrém setrvali.
44. Jak často jsme povinni přijímati svátost oltářní?
Svátost oltářní jsme povinni přijímati:
1. alespoň jednou za rok, a to v čas velikonoční;
2. v nebezpečí smrti jako posilu na cestu do věčnosti.
Čas velikonoční trvá u nás od Popeleční středy až do svátku Nejsvětější Trojice (1. neděle po Hodu Božím svatodušním.)
Církev svatá si přeje, abychom přijímali Tělo Páně pokud možno při každé mši svaté, které jsme přítomni.

1. Před svatým přijímáním.

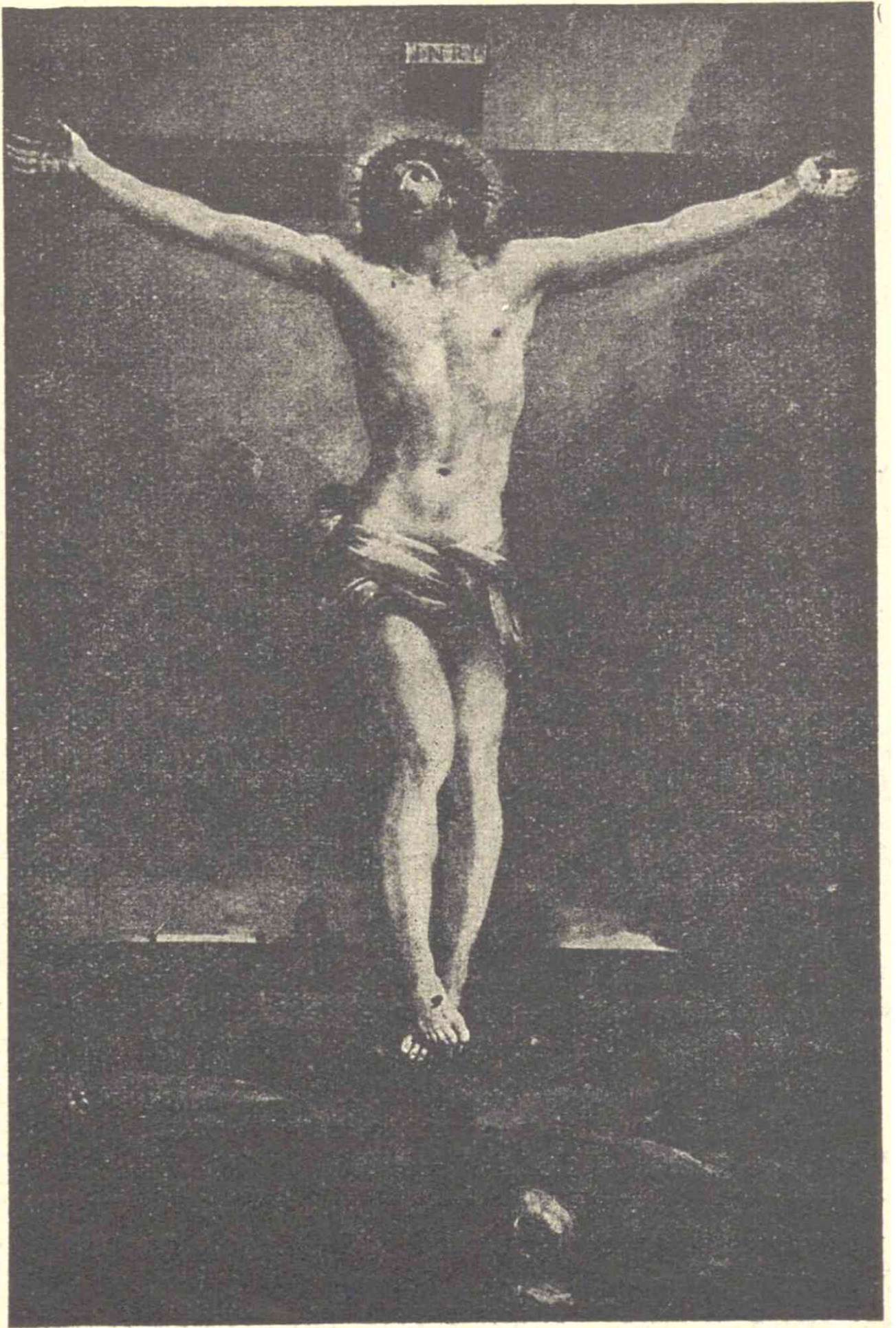
Vzbuzení víry: Můj předobrotivý Pane Ježíši, pevně věřím všechno, co jsi zjevil a Církev svatá věriti poroučí. zvláště věřím, že v nejsvětější svátosti vpravdě a skutečně přítomen jsi.

Vzbuzení naděje: Doufám a důvěřuji se ve tvou, ó můj Ježíši, svrchovanou dobrotu, že vstoupíš do duše mé a udělíš mi všech milostí a jednou do nebe přijmeš. To doufám proto, že jsi to slíbil, neboť jsi řekl: »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, bude mít život věčný.«

Vzbuzení lásky: Ó, můj Ježíši, v nejsvětější svátosti přítomný, miluji tě z celého srdce svého, z celé mysli své a ze vší síly své, protože jsi nekonečné dobro.

Vzbuzení lítosti: Bože můj! Všech svých hříchů srdečně lituji, protože jsem Tebe, svého nejlepšího Otce urazil(a) a spravedlivého trestu zasloužil(a). Odpusť mi, můj dobrotnivý. Spasiteli!

Vzbuzení pokory: Ó můj Ježíši! Odkud mi té milosti, že Ty, můj Bůh a Pán, ke mně ubohému hříšnému stvoření

chceš přijíti? Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rci slovem, a uzdravena bude duše má!

Vzbuzení touhy: Můj Ježíši! Srdce mé touží po Tobě. Přijď, ó můj Ježíši, a neprodlévej!

2. Po svatém přijímání.

Klanění se: Ó můj nejdobrotivější Ježíši, Ty's nyní ve mně. Klaním se Ti a v pokoře padám před Tebou a vyznávám: Ty's Pán můj a Bůh můj!

Díkučinění: Ó můj Ježíši! Děkuji Ti z celého srdce svého, že jsi ráčil ke mně přijíti a v mé chudičké duši hostem býti. Ó Ježíši, můj Ježíši, — nyní jsi u mne. Kterak hodně poděkuji Tobě za tuto velikou milost. Sám toho nedovedu. Proto Tě prosím, Maria Panno, Matičko Boží, vzdej Ty díky za mne Pánu Ježíši, svému Synu!

Obětování sebe: Ó můj Ježíši, Ty's nyní sebe sama mně zcela daroval — přijmi také mne, cele, se vším, co mám, mé tělo i duši mou. Ježíši, Tobě jsem živ! Ježíši, Tobě umírám! Ježíši, Tvůj jsem živý i mrtvý!

Prosba: Ó můj Ježíši! Prosím Tebe, zůstávej u mne svou milostí. Posiluj mne, abych ctnost miloval a hříchu nenáviděl. Nedej, abych se od Tebe někdy odloučil. Avšak nejen pro sebe prosím, požehnej a zachovej také rodiče mé, bratry a sestry mé, přátele a učitele, odplat jim všechnu lásku a péči, kterou mají se mnou.

Ochraňuj Církev naši svatou i nad dušemi v očištění se smiluj, ó Pane!

Modlitba před obrazem Pána Ježíše ukřižovaného.

Ejhle, před tváří Tvou, dobrý a nejsladší Ježíši, padám na kolena a s největší vroucností duše Tebe přosím a žádám, vstěp do srdce mého živou vírou, nadějí a láskou, opravdovou lítost nad hříchy a pevnou vůli se polepšiti, když hlubokou soustrastí a bolestí v duši dojat(a) rozjímám o Tvých svatých pěti ranách a pamětliv(a) slov, která již do Tvých úst vložil prorok David o Tobě, dobrý Ježíši: »Zbodli ruce mé i nohy mé, sčetli všecky kosti mé.« Amen.

3. Obnovení křestního slibu.

Děkuji Ti, ó Bože, za všechny dary a milosti, jichž si mi uštědřil na křtu svatém. Lituji toho, že jsem neužíval všech těchto milostí vždy náležitě ke své spáse; avšak od této chvíle chci všemožně nahraditi, co jsem zameškal.

Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země. — Věřím v Ježíše Krista, jednorozeného jeho Syna, narozeného a ukřižovaného. — Věřím v Ducha Svatého; — svatou Církev obecnou, — svatých obcování, — odpuštění hříchů, — těla vzkříšení a život věčný.

V této svaté víře chci s pomocí Boží žíti a umříti; odříkám se zlého ducha; i vsí pýchy jeho, i všech skutků jeho.

Ó Bože, dejž mně milost, abych věrně plnil slib křestní i obnovení křestního slibu a tak dosáhl života věčného! Amen.

Josef Hronek, Katechismus maličkých v VII. vydání pro Cyrilo-Methodějské knihkupectví Gustav Franci v Praze II., vytiskl Josef Bartl nást. v Praze VII. v nákladu 10.000 výtisků l. P. 1947.

Cena sešitého výtisku Kčs 2.50.